A stack of five books of varying thicknesses and colors (orange, white, yellow, grey) is positioned on the left side of the image. To the left of the books is a small, white, square-shaped pot containing a green succulent plant. The background is a white brick wall. The text is overlaid on the right side of the image.

***Інструктивно-методичні
рекомендації щодо
викладання математики та
інформатики у 2024/2025
навчальному році у закладах
загальної середньої освіти***

**КУ «Одеський центр професійного
розвитку педагогічних працівників»**

Нормативно-правове забезпечення

Закон України «Про повну загальну середню освіту» (абзац 3 частини 4 ст. 14)

Накази МОН України:

- ✓ *«Інструкція з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів» (від 03.08.2008 року № 496);*
- ✓ *«Критерії оцінювання початкових досягнень учнів у системі загальної середньої освіти» (від 13.04.2011 № 329);*
- ✓ *«Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів з базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (від 21.08.2013 № 122);*
- ✓ *«Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (від 15.05.2023 № 563);*
- ✓ *«Ведення ділової документації в закладах загальної середньої освіти в електронній формі» (від 08.08.2022 № 707);*
- ✓ *«Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»(від 02.08.2024 № 1093);*
- ✓ *«Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (від 09.08.2024 № 1120).*

Лист МОН України від 29.10.2021 №1/9-651 «Про обсяг і характер домашніх завдань учнів»
щодо дотримання вимог до обсягу домашніх завдань та їх змісту»

Здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану

Багато відповідей на питання здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні є в методичних рекомендаціях, затверджених наказом МОН України від 15.05.2023 № 563 та наказом МОН України від 13.06.2024 № 836, якими внесені зміни до методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Навчальні програми

- ✓ **5-7 класи** за Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 р. № 235., (в редакції наказу, МОН України від 09.08.2024 № 1120);
- ✓ **8-9 класи** за навчальною програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, від 03.08.2022 № 698 та Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405;
- ✓ **Поглиблене вивчення математики у 8-9 класах** за навчальною програмою для поглибленого вивчення математики загальноосвітніх навчальних закладів, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОНУ від 07.06.2017 № 804);
- ✓ **10-11 класи** за навчальною програмою, затвердженою наказом МОН України накази від 23.10.2017 № 1407, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 та від 03.08.2022 № 698
- ✓ та Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН України від 28.11.2019 № 1493 за рівнем стандарту, або на профільному рівні.

Оцінювання результатів навчання

- ❖ 5-7 класах - наказ МОН України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», а наказ Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 року № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів» **втратив чинність.**
- ❖ 8 – 11 класах залишаються чинними нормативні акти попередніх років, а саме:
 - Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом МОН України від 13.04.2011 № 329;
 - Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів з базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом МОН України від 21.08.2013 № 1222 зі змінами, додаток 2.

Заповнення класних журналів

- **5-7 класи** – лист МОН України від 28.10.2022 р. № 463/11-10 «Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу в 5 класі НУШ лист»;
- **8-11 класи** - наказом МОН України від № 496 від 03 червня 2008 року «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

Сьогодні ми працюємо з електронними класними журналами відповідно до наказу МОН України від 08.08.2022 року «Ведення ділової документації в закладах загальної середньої освіти в електронній формі». Але всі вимоги до ведення сторінок класного журналу в електронній формі й для 5-7, й для 8-11 класів залишаються таким ж як й у паперовому варіанті.

Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень (додаток 1 наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»), зокрема:

- *опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі;*
- *розв'язує математичні задачі;*
- *критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій.*

Результати контролю груп загальних результатів (рівневі або бальні) фіксуються в класному журналі в окремій колонці без дати після теми останнього уроку семестру.

Фіксація запису семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати з надписом « I семестр», « II семестр».

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12 – бальною системою (шкалою), а його результати позначаються цифрами від 1 до 12.

У разі неатестації учня робиться відповідний запис: н/а.

Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу

Приклад заповнення лівої сторінки класного журналу, у разі визначення адаптаційним періодом - вересень (без оцінювання), за умови бального оцінювання.

Математика

(Назва предмета)

Облік навчальних досягнень учнів

№ з/п	Місяць і число Прізвище та ім'я учня (учениці)	09		Зошит	Тематична	10		Зошит	Тематична	11		Зошит	Тематична	Опрацьовує проблемні ситуації, створює математичні моделі	Розв'язує математичні задачі	Критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій	I семестр	Скоригована
		03	...			10	11			...								
1	А...	09	09			7	8	8	8	7	8	8	7	8	9	8		
2	Б...	н				9	9	10	9		9	9	9	9	8	9		

Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу

Рекомендуємо при заповненні **правої сторінки** журналу після теми останнього уроку семестру в графі «Дата» записати (МАО – аббревіатура математичної освітньої галузі), у графі «Зміст уроку» доцільно зафіксувати формулювання груп загальних результатів.

№з/п	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
15	22/09	Додавання натуральних чисел	Опрацювати Р.1, §2, п.7, № 181, 183, 202*
16	23/09	Властивості додавання	Опрацювати Р.1, §2, п.7, № 187, 193, 203*
17	26/09	Розв'язування вправ. Математичний диктант	Повторити Р.1, §2, п.7 и, № 196, 198, 204*
18	27/09	Розв'язування задач	Повторити Р.1, §2, п.7, № 189, 191, 211*
19	06/10	Аналіз самостійної роботи. Розв'язування вправ	Повторити Р.1, §2, п.7-10, С. 122, № 2 (1-4, 9, 11, 12), 286*
20	07/10	Контрольна робота №2 «Додавання і віднімання натуральних чисел»	Повторити Р.1, §2, п.7-10
21	10/10	Аналіз контрольної роботи Розв'язування вправ підвищеної складності	Повторити Р.1, §2, п.7-10, № 260, 285, 290*
–	МАО 1	Опрацьовує проблемні ситуації та створює математичні моделі	–
–	МАО 2	Розв'язує математичні задачі	–
–	МАО 3	Критично оцінює результати розв'язання проблемних ситуацій	–

Вимоги до ведення шкільної документації та дотримання єдиного орфографічного режиму усного та писемного мовлення

Вимоги до кількості зошитів з математики не змінилися:

- 5-6 класи - два зошити;
- з алгебри 7-9 класи - два зошити; з геометрії – один зошит;
- з алгебри та початків аналізу 10-11 класи - один зошит; з геометрії 10-11 класи - один зошит.

Для контрольних робіт з математики передбачаються окремі зошити, які зберігаються в навчальному закладі протягом навчального року. В них виконуються контрольні та корекційні роботи:

- в 5-6 класах - 1 зошит для контрольних робіт з математики;
- в 7-11 класах - 2 зошити, з них один для контрольних робіт з алгебри (алгебри та початків аналізу) і один для контрольних робіт з геометрії.

Перевірка зошитів

- ✓ При перевірці зошитів оцінюється лише правильність записів. Почерк, охайність та форма запису не є предметом оцінювання.
- ✓ Зошити з математики, в яких виконуються навчальні класні і домашні роботи, перевіряються:
- ✓ у 5-6-х класах — не рідше ніж один раз на два тижні (з розрахунком, щоб стояла оцінка як мінімум за одну класну і одну домашню роботу, за інші роботи можна ставити позначку «Див.»);
- ✓ у 7—11-х класах — не рідше один раз на місяць (перевіряються найбільш суттєві роботи);
- ✓ Вчитель також може перевіряти і оцінювати частину письмової роботи (задачу, вправу, побудову графіка тощо). Оцінку за ведення зошитів з математики виставляємо один раз на місяць, окремою колонкою в журналі та не враховують як поточну до найближчої тематичної.
- ✓ У робочому зошиті учитель робить запис: «зошит» і виставляє оцінку (наприклад Зошит-9)

Орфографічний режим

- ✓ Записи в зошиті виконують кульковою ручкою з синім чорнилом чи його відтінками.
- ✓ Для оформлення таблиць, схем, графіків використовують простий олівець.
- ✓ Між класною й домашньою роботою пропускають чотири клітинки.
- ✓ Між завданнями, що входять до складу класної чи домашньої роботи, пропускають одну клітинку.
- ✓ Після заголовків, назв видів робіт, підпису зошита крапку не ставлять.
- ✓ Дату класної, домашньої роботи з математики у 5-9 класах записують так: у першому рядку дату записують словами, а в другому – вид роботи (класна, домашня).

Наприклад:

П'яте вересня
Класна робота

Орфографічний режим

- ✓ Орфографічний режим У 10-11 класах у робочих зошитах – інше оформлення: на березі зазначають дату цифрами:

05.09.24 Класна робота

- ✓ У зошитах для контрольних робіт в усіх класах записується дата й лише назва теми у межах якої виконується контрольна робота:

Сьоме жовтня

Квадратні рівняння

- ✓ Обов'язково слід зазначати номери вправ, письмових завдань, вказаних у підручнику.
- ✓ Дотримуватись абзаців.
- ✓ Неправильний запис охайно перекреслювати (а не брати у дужки чи витирати гумкою або замальовувати коректором).

Перевірка рівня навчальних досягнень учнів

На початку 2024/2025 навчального року доцільно організувати проведення діагностування рівня навчальних досягнень учнів за попередній рік та планування подальшої роботи із систематизації, узагальнення та закріплення навчального матеріалу, що вивчався учнями дистанційно, на подолання освітніх втрат; під час календарно-тематичного планування передбачити збільшення навчального часу на узагальнення та закріплення навчального матеріалу за попередній рік.

ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ У 2024/2025 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Реалізація змісту освіти з інформатики в 5 – 11 класах у 2024/2025 н.р. у закладах загальної середньої освіти здійснюватиметься відповідно до:

- Типової освітньої програми (наказ МОН України від 19.02.2021 № 235 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 09.08.2024 № 1120) (5-7 класи);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (8-9 класи);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 № 464) (10-11 класи).

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Вивчення **інформатики** та міжгалузевих інтегрованих курсів у **5-11 класах** буде здійснюватися за **навчальними програмами та модельними навчальними програмами**, розміщеними на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України, які **пропонуються брати за основу** при плануванні освітнього процесу.

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

5-6 КЛАС

для закладів загальної
середньої освіти

Інформатика 5-6 клас
авт. Морзе Н.В., Барна О.В.

Інформатика 5-6 клас
авт. Пасічник О.В., Чернікова Л.А.

Інформатика 5-6 клас
авт. Радченко С.С., Боровцова Є.В.

Інформатика 5-6 клас
авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І.,
Чернікова Л.А., Шакотько В.В.

Інформатика 5-6 клас
авт. Козак Л. З., Ворожбит А. В.

Інформатика 5-6 клас
авт. Завадський І.О., Коршунова О.В.,
Лапінський В.В.

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

МІЖГАЛУЗЕВІ ІНТЕГРОВАНІ КУРСИ

5-6 КЛАС
для закладів загальної
середньої освіти

Інформатика
«Робототехніка. 5–6 класи»

авт. Сокол І.М., Ченцов О.М.

Інформатика
«STEM. 5-6 класи (міжгалузевий
інтегрований курс)»

авт. Бутурліна О.В., Артєм'єва О.Є.

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ УЧНІВ/УЧЕНИЦЬ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

5-6 КЛАС

для спеціальних ЗЗСО для
дітей із порушеннями
інтелектуального розвитку

Інформатика

авт. Трокай Т.М., Лапін А. В.,
Ляшенко В. В.

Інформатика

авт. Кликова С. О.

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

7 КЛАС

для закладів загальної
середньої освіти

Інформатика 7-9 клас
авт. Морзе Н.В., Барна О.В.

Інформатика 7-9 клас
авт. Бондаренко О.О.,
Ластовецький В.В., Пилипчук
О.П., Шестопапов Є.А.

Інформатика 7-9 клас
авт. Пасічник О. В., Козак Л. З.,
Ворожбит А. В.

Інформатика 7-9 клас
авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І.,
Чернікова Л.А., Шакотько В.В.

Інформатика 7-9 клас
авт. Громко Г.Ю., Шевчук П.Г.,
Ковбаса В.М.

Інформатика 7-9 клас
авт. Завадський І.О., Коршунова О.В.,
Лапінський В.В.

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ УЧНІВ/УЧЕНИЦЬ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

7 КЛАС

для спеціальних ЗЗСО для
дітей із порушеннями
інтелектуального розвитку

Інформатика 7-11 клас

авт. Трокай Т.М., Тороп К.С.

МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

8-9 КЛАСИ

для закладів загальної
середньої освіти

Інформатика 5-9 класів
для загальноосвітніх навчальних
закладів, затверджена 2017 р.

Інформатика 8-9 класів
для загальноосвітніх навчальних
закладів з поглибленим вивченням
інформатики, затверджена 2016 року

10-11 КЛАСИ

для закладів загальної
середньої освіти

Інформатика 10-11 клас

РІВЕНЬ СТАНДАРТУ

Інформатика 10-11 клас

ПРОФІЛЬНЕ НАВЧАННЯ

Викладання інформатики у 5-6, 8-11 класах у новому навчальному році буде здійснюватися відповідно до Методичних рекомендацій про викладання інформатики, які містяться в інструктивно-методичних листах Міністерства освіти і науки України:

5-6 класи - Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 н.р. (додаток 7 Інформатична освітня галузь)

8 клас - Методичні рекомендації щодо викладання інформатики у 2019/2020 н.р.

9 клас - Методичні рекомендації про викладання інформатики у 2020/2021 н.р.

10-11 класи - Методичні рекомендації щодо викладання інформатики у 2018/2019 н.р.

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ

- ✓ *наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (редакція 01.09.2016 р.) «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/651;*
- ✓ *наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.01.2018 за № 100/31552, який визначає єдину систему організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу, а також обов'язки керівників та посадових осіб щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов навчання, утримання і праці, запобігання травматизму. Відповідно до п. 5 розділу VIII «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» первинний інструктаж із безпеки життєдіяльності, який проводиться перед початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), фіксується в журналі обліку навчальних занять на сторінці предмета «Інформатика» у графі «Зміст уроку» – запис «Інструкція з БЖД»;*
- ✓ *санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 вересня 2020 року № 2205), який набув чинності з 1 січня 2021 року;*
- ✓ *наказ Міністерства освіти і науки України № 458 від 23.04.2021 «Про затвердження Змін до Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти»;*
- ✓ *наказ Міністерства освіти і науки України № 574 від 29.04.2020 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій».*

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

- ✓ наказ МОН України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- ✓ Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304) (чинні для 8 – 11 класів);
- ✓ Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 8 – 11 класів);